

מסכת סוטה

פרק ח

א. משוח מלחמה, בפשה שמדבר אל העם, בלשון הקדש היה מדבר, שנאמר (דברים כ) והיה קרבכם אל המלחמה ונגש הכהן, זה כהן משוח מלחמה, ודבר אל העם, בלשון הקדש. ואמר אליהם (שם) שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם, ולא על אחיכם, לא יהודה על שמעון, ולא שמעון על בנימין, שאם תפלו בידם ירחמו עליכם, כמה שנאמר (דה"ב כח) ויקמו האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל מערמיהם הלבישו מן השלל וילבשם וינעלום ויאכלום וישקוום ויסכום וינהלום בתמרים לכל כושל ויביאום ירחו עיר התמרים אצל אחיהם וישבו שמרון. על אויביכם אתם הולכים, שאם תפלו בידם אין מרחמין עליכם. אל ירד לבבכם אל תיראו ואל תחפזו וגו' (דברים כ). אל ירד לבבכם, מפני צהלת סוסים וצחצוחת חרבות. אל תיראו, מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסין. אל תחפזו, מקול קרנות. אל תערצו, מפני קול צוחות. כי ה' אלהיכם ההלך עמכם, הן באין בנצחוננו של

בְּשָׂר וָדָם, וְאַתֶּם בָּאִים בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם. פְּלִשְׁתִּים בָּאוּ בְּנִצְחוֹנוֹ
שֶׁל גְּלִית, מָה הָיָה סוּפוֹ, לְסוּף נָפַל בַּחֲרָב וְנִפְּלוּ עִמּוֹ. בְּנֵי עַמּוֹן בָּאוּ
בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל שׁוּבָה, מָה הָיָה סוּפוֹ, לְסוּף נָפַל בַּחֲרָב וְנִפְּלוּ עִמּוֹ.
וְאַתֶּם אֵי אַתֶּם כֵּן. כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הִהְלִיךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם וְגו', זֶה
מִתְּנָה הָאָרוֹן:

ב. וְדִבְרוּ הַשְּׂטָרִים אֶל הָעָם לֵאמֹר מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַּיִת חֲדָשׁ
וְלֹא תִנְכוּ יִלְךְ וַיָּשָׁב לְבֵיתוֹ וְגו' (שם). אֶחָד הַבּוֹנֶה בַּיִת הַתָּבוֹן, בַּיִת
הַבָּקָר, בַּיִת הָעֵצִים, בַּיִת הָאוֹצְרוֹת. אֶחָד הַבּוֹנֶה, וְאֶחָד הַלּוֹקֵחַ,
וְאֶחָד הַיּוֹרֵשׁ, וְאֶחָד שֹׁנֵת לֹ מִתְּנָה. וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כָּרֶם וְלֹא
חָלְלוֹ וְגו' (שם). אֶחָד הַנוֹטֵעַ הַכָּרֶם וְאֶחָד הַנוֹטֵעַ חֲמִשָּׁה אֵילָנִי
מֵאֵכֶל, וְאֶפְלוּ מִחֲמִשָּׁת מִיָּנִין. אֶחָד הַנוֹטֵעַ, וְאֶחָד הַמְּכַרִּיד, וְאֶחָד
הַמְּרַכִּיב, וְאֶחָד הַלּוֹקֵחַ, וְאֶחָד הַיּוֹרֵשׁ, וְאֶחָד שֹׁנֵת לֹ מִתְּנָה. וּמִי
הָאִישׁ אֲשֶׁר אָרַשׁ אִשָּׁה וְגו' (שם). אֶחָד הַמְּאַרֵּס אֶת הַבְּתוּלָה, וְאֶחָד
הַמְּאַרֵּס אֶת הָאֵלְמָנָה, אֶפְלוּ שׁוֹמְרֵת יָבָם, וְאֶפְלוּ שָׁמַע שְׁמֵת אָחִיו
בְּמִלְחָמָה, חוֹזֵר וּבָא לוֹ. כֹּל אֵלּוּ שׁוֹמְעִין דְּבָרֵי כֹהֵן מַעֲרִכֵי מִלְחָמָה
וְחוֹזְרִין, וּמְסַפְּקִין מֵיָּם וּמִזֶּן וּמִתְקַנְּנִין אֶת הַדְּרָכִים:

ג. וְאֵלּוּ שְׂאִינֵן חוֹזְרִין. הַבּוֹנֶה בַּיִת שֶׁעַר, אֲכַסְדָּרָה, מִרְפֶּסֶת. הַנוֹטֵעַ
אַרְבָּעָה אֵילָנִי מֵאֵכֶל, וְחֲמִשָּׁה אֵילָנִי סָרֵק. הַמְּחַזִּיר אֶת גְּרוּשָׁתוֹ.
אֵלְמָנָה לְכֹהֵן גָּדוֹל, גְּרוּשָׁה וְחִלּוּצָה לְכֹהֵן קָדִישׁ, מִמְּזֻרָה וּנְתִיבָה
לְיִשְׂרָאֵל, בֵּת יִשְׂרָאֵל לְמִמְזֵר וּלְנִתִּין, לֹא הָיָה חוֹזֵר. רַבִּי יְהוּדָה

אומר, אף הבונה בית על מכונן, לא הנה חוזר. רבי אליעזר אומר,
אף הבונה בית לבנים בפשרון, לא הנה חוזר:

ד. ואלו שאין זזין ממקומן. בנה בית וסנכו, נטע כרם וחללו,
הנושא את ארוסתו, הכונס את יבמתו, שנאמר (דברים כד), נקי
יהיה לביתו שנה אחת. לביתו, זה ביתו. יהיה, זה פרמו. ושמח את
אשתו, זו אשתו. אשר לקח, להביא את יבמתו. אינו מספיקין מים
ומזון ואינו מתקנין את הדרכים:

ה. (שם כ) ויספו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הנרא
ורף הלבב ילך וישב לביתו. רבי עקיבא אומר, הנרא ורף הלבב,
כמשמעו, שאינו יכול לעמד בקשרי המלחמה ולראות קרב
שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר, הנרא ורף הלבב זהו המתנרא מן
העברות שבקדו, לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו, שיחזור
בגללן. רבי יוסי אומר, אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן
קדוש, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לממזר ולנתין, הרי
הוא הנרא ורף הלבב:

ו. (שם) והנה ככלת השטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות
בראש העם, ובעקבו של עם. מעמידין זקיפין לפנייהם, ואחרים
מאחוריהם, וכשילין של ברזל בידיהן, וכל המבקש לחזור, הרשות
בידו לקפח את שוקיו, שתחלת ניסה נפילה, שנאמר (שמואל א ד)

נֹס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וְגַם מִגֹּפֶה גְדוֹלָה הָיְתָה בָּעָם, וּלְהֵלֵן הוּא
אוֹמֵר (שֶׁם לֹא) וַיָּנֶסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים וַיָּפְלוּ חֲלָלִים
וְגו':

ז. בַּמָּה דְּבָרִים אַמּוּרִים, בְּמִלְחָמַת הָרָשׁוּת. אָבֵל בְּמִלְחָמַת מִצְוָה,
הַכֹּל יוֹצֵאִין, אֶפְלוּ חֲתָן מִסְדֵּרוֹ וְכָלָה מִחֻפָּתָהּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
בַּמָּה דְּבָרִים אַמּוּרִים, בְּמִלְחָמַת מִצְוָה. אָבֵל בְּמִלְחָמַת חוּבָה, הַכֹּל
יוֹצֵאִין, אֶפְלוּ חֲתָן מִסְדֵּרוֹ וְכָלָה מִחֻפָּתָהּ: